

ÅRSRAPPORT KUNSTNERNES HUS 2011

Kunstnernes Hus har i 2011 markert seg som en viktig aktør på den norske kunstscenen. Mats Stjernstedt begynte i stillingen som kunstnerisk leder i mars 2011 og har bidratt til nytenkning og friskt engasjement rundt aktivitetene på Kunstnernes Hus. Nytt i 2011 er at Kunstnernes Hus aktivt har tatt i bruk alle rommene i huset, og gjennom dette blitt en viktig møteplass for et bredt publikum og en rekke ulike målgrupper. I sentrum står et mangfoldig og ambisiøst utstillingsprogram som har tilgjengeliggjort et bredt spekter av samtidskunst for publikum. Videre har atelierprogrammet W17 med sine åpne atelierer og anvendelsen av Pakkerommet til spontane og uformelle aktiviteter revitalisert baksiden av bygningen. Akademirommet er etablert som prosjektrum for formidling av kunst gjennom ukentlige åpne atelierer, og restaurantlokalet har blitt tatt i bruk som et møtested for diskusjoner, debatter og faglige seminarer. Med over 41 000 besøkende var 2011 et godt publikumsår for Kunstnernes Hus.

I 2011 hadde vi åtte større utstillinger i overlyssalene og salene i 1. etasje. Vi har i 2011 hatt 330 omvisninger rettet mot barn hvor over 9500 barn deltok, og omlag 200 omvisninger for et allment publikum. Videre har vi hatt en rekke seminarer, faglige debatter og workshops og det har vært over 20 åpne arrangementer på W17. Totalt i 2011 har over 130 profesjonelle kunstnere deltatt på utstillinger eller andre prosjekter på Kunstnernes Hus.

Isaac Julien *Fantôme Créole*, Kunstnernes Hus. Foto: Laila Meyrick/Velour.

UTSTILLINGER 2011

Michaël Borremans 03.12. - 16.01

Anawana Haloba 03.12. - 16.01

Tino Sehgal, This Progress 01.01 - 06.03.

Isaac Julien: Western Union - Small Boats og Fantôme Créole 26.03 - 10.07

Axel Straschnoy og Paul Scerri How to Build a Dishwasher 01.03 - 19.07

Høstutstillingen 10.09 - 9.10

Oslo Contemporary Art Exhibition, Akram Zaatari: Composition for Two Wngs 4.11 22. .01

Statoil kunstpris 2011, 9. desember 2011 - 8. januar 2012

ANDRE ARRANGEMENTER

Atelierprogrammet W17 har i 2011 vært en viktig arena for økt aktivitet og synlighet på Kunstnernes Hus og har bidratt til å skape et dynamisk og variert utstillingsprogram. W17 er et atelierprogram initiert og finansiert av Bildende Kunstneres Hjelpfond. W17 tilbyr atelierer, produksjonsstøtte og visningsmuligheter for norske kunstnere eller kunstnere som er virksomme i Norge. Under oppholdet utarbeider kunstneren et prosjekt som presenteres for publikum gjennom åpne atelierer. W17 hadde i 2011 20 ulike arrangementer med til sammen 2020 besøkende. Et viktig tiltak har vært oppussingen og åpningen av Pakkerommet, et ressursrom for spontan og uformell anvendelse til publikumsarrangementer for kunstnere, kuratorer og besøkende fra utdanningsinstitusjoner. Pakkerommet har imøtekommet et behov blant Oslos kunstnere som eksempelvis har manifestert seg i den kunstnerinitierte filmklubben Natten gjennom og Lesegruppen, et diskusjonsforum som tar for seg aktuelle problemstillinger omkring tverrfaglighet og kreativitet under ledelse av profilerte gjesteforelesere. Med Pakkerommet har kunstnere engasjert seg i Kunstnernes Hus på en ny måte og dette engasjementet har smittet over på publikum. I restaurantlokalet og lokalene for øvrig har det vært arrangert en rekke kunstnersamtaler, boklanseringer, forelesninger, seminarer og debatter, og disse arrangementene har vært godt besøkt. Dette har vært kunstnersamtaler i forbindelse med utstillingene, seminarer og debatter i samarbeid med blant annet PRIO (Institutt for Fredsforskning), Norsk Kritikerlag, Kunstkritikk, Norsk Kunstår bok og det internasjonale kunstmagasinet A Prior. Gjennom dette har vi oppnådd å etablere institusjonen som en tydeligere publikumsplattform og vi erfarer en økende tilstrømning av henvendelser fra aktører i kunst- og kulturfeltet som ønsker å innlede samarbeid eller holde sine arrangementer på Kunstnernes Hus.

FORMIDLING

Formidlingen av utstillingene har vært et viktig satsningsområde og formidlingsprogrammet har blitt videreført og utviklet. Formidlingen har omfattet omvisninger for skoleklasser, kunstskoler,

universitet, høyskole og øvrig publikum, samt et spesialtilpasset formidlingsopplegg for fremmedspråklige med innvandrerbakgrunn på voksenopplæring. Hver søndag holdes faste, åpne omvisninger som følger husets program. De øvrige omvisninger er bestilt og tilpasses den enkelte gruppens ønsker og behov. Omvisninger for skoleklasser er gratis. En lørdag i måneden arrangeres miniHuset, et tilbud til barn mellom 6 og 10 år i samarbeid med Oslo musikk- og kulturskole. I miniHuset er det spesialomvisning med påfølgende verksted der barna lager arbeid med utgangspunkt i den aktuelle utstillingen og avsluttes med vernissasje med tale og musikalsk innslag. Det er gratis å delta, og i 2011 deltok nærmere 582 barn og foreldre. Tilbudet er svært populært, og vi har vi ofte ventelister. I forbindelse med Oslo Contemporary Art Exhibition ble det inngått et samarbeid med Den Kulturelle Skolesekken, og i løpet av november besøkte tilsammen 215 barn Kunstneres Hus.

Akram Zaatari *Earth of Endless Secrets*. Kunstneres Hus. Foto: Vegard Kleven.

MEDIA

Kunstnernes Hus har blitt mer synlig og profilert i offentligheten og har hatt bred omtale i media i 2011, noe som også skyldes en aktiv bruk av sosiale medier. Foruten høy interesse for utstillingene i form av anmeldelser i både dagspresse og kunstfaglige tidsskrifter, har utstillingene og de aktuelle kunstnerne fått medieoppmerksomhet i andre fora, som featureartikler og intervjuer i de største avisene (Aftenposten, Dagbladet, VG, Dagens Næringsliv), diverse kunst- og kulturfaglige magasiner og i NRK. Både Akram Zaatari og Isaac Julien var intervjuet i kunstprogrammet Nasjonalgalleriet.

DRIFT

I 2011 har viktige bygningsmessige grep blitt gjort i forhold å åpne huset for flere aktiviteter. Gjennom å pusse opp Pakkerommet, et tidligere lagerrom, har vi fått en nytt rom tilrettelagt for tverrfaglige aktiviteter. Loftsrommet er blitt ombygget til nytt bibliotek med en stor samling av litteratur om samtidskunst som er åpent for alle brukere av Kunstnernes Hus. Vi har også pusset opp en egen garderobe for teknikerne. I 2011 ble Kunstnernes Hus kåret til Norges viktigste offentlige bygning etter 1900 av Dagbladets arkitekturjury. Dette er et viktig incitament for å ivareta bygningen som et sentralt kulturhistorisk monument. Kunstnernes Hus er med et brutto utstillingsareal på om lag 1000 m² og leieareal på 3551 m² en stor og teknisk krevende bygning. Det er en omfattende oppgave å drive og sikre en kulturhistorisk bygning for fremtiden. Vi har i 2011 jobbet med å kartlegge omfanget av slitasje på bygningen. Våre eksterne konsulenter har dessverre avdekket at vi står overfor store bygningsmessige utfordringer og at vi har behov for en mer omfattende restaurering og rehabilitering enn vi tidligere har antatt. Kunstnernes Hus har status som bevaringsverdig i henhold til Byantikvarens gule liste, noe som igjen betyr restriksjoner i forhold til fasademessige utbedringer og hvordan dette utføres.

I desember 2010 fikk Kunstnernes Hus et ekstraordinært engangstilskudd på 1 700 000 kroner av Kulturdepartementet til vedlikeholdsetterslep. Tiltak som blant annet ble gjennomført i 2011 er system for blending av overlyssaler, tiltak i forhold til brannsikkerhet, helsparkling av vegger i utstillingssaler, nødvendige elektriske utbedringer, tømning og plombering av oljetank med mer. Det har blitt tilrettelagt for fjernvarme og kun intern tilkobling gjenstår. Etter møte med Statsbygg er vi anbefalt å foreta en helhetlig gjennomgang av bygget for å få en fullstendig tilstandsrapport med anslag på totalkostnader for å sette bygget i forsvarlig og god stand. Vi ser at nødvendige utbedringer som må gjøres henger sammen, og at deler av oppgraderingen og rehabiliteringen av bygget bør kunne gjøres i en større operasjon. Dette for å sikre en rasjonell anleggsprosess og for å hindre flere drift- og produksjonsopphold. Spesielt gjelder dette fasademessige utbedringer som vil gjøre det krevende i forhold til publikumstilgang. Utbedringen av hovedtrappen som var planlagt sommer 2011 har derfor blitt utsatt til vi har midler til å dekke de økte utgiftene dette medfører.

OPPSUMMERING

I 2011 har det blitt foretatt en rekke tiltak for å åpne opp Kunstnernes Hus virksomhet for et større og mer sammensatt publikum. Dette gjenspeilet seg i utstillingsvirksomheten på ulike vis. I fjoråret eksperimenterte vi på en helt ny måte med utstillingsformer, med hva en kunstopplevelse kan være, hvem den involverer og hvilke deler av verden vi samarbeider med. Slik har vi jobbet aktivt med å oppnå vår målsetting om å bli en åpen og inkluderende kunstinstitusjon. I fjoråret startet storsatsningen Oslo Contemporary Art Exhibition, en årlig utstilling med fokus på ikke-vestlige kunstnerskap. Utstillingen har som hovedmål å formidle sosiale og verdenspolitiske hendelser. Fjorårets kunstner var den libanesiske kunstneren Akram Zaatari som tematiserte den politiske konflikten i Libanon. Et av målene med Oslo Contemporary Art Exhibition er å inngå samarbeid med både vestlige og ikke-vestlige kunstinstitusjoner. Også i utstillingene med Tino Sehgal og Isaac Julian ble mangfoldsperspektivet problematisert. I vårt formidlingsarbeid har Kunstnernes Hus i 2011 jobbet aktivt for å innlemme nye publikumsgrupper, deriblant har vi jobbet med fremmedspråklige med innvandrerbakgrunn på norskopplæring i samarbeid med en rekke Osloskoler. Høsten 2012 vil vi presentere en utstilling med kunstneren Victor Lind som vil aktualisere sentrale konflikter i samtiden som maktmisbruk, fremmedfrykt og rasisme, aktuelle temaer i Norge etter 22. juli. Under utstillingen vil vi starte et formidlingsopplegg i samtaleform for ungdom fra hele Oslo. Her vil vi invitere filosofer, akademikere, kunstnere og andre til å føre filosofiske samtaler om utvalgte temaer med utgangspunkt i utstillingene.

STYRE OG ADMINISTRASJON

Geir Harald Samuelsen, styreleder

Ane Hjort Guttu, nestleder

Torbjørn Sørensen, styremedlem

Margareta Bergman, styremedlem

Tove Heggen Larsen, styremedlem

Styret har i 2011 foretatt noen viktige grep i personlastrukturen som har gitt Kunstnernes Hus en langt mer bærekraftig administrasjon, og en større forutsigbarhet i ledelsen av Huset. Dette er en betydelig del av arbeidet med langsiktig og strategisk planlegging av driften generelt.

Mats Stjernstedt tiltrådte i åremålsstillingen som kunstnerisk leder 1. februar 2011. Han tok over etter Maaretta Jaukkuri. Stillingen ble samtidig oppjustert fra 60% til 100% stilling. Stjernstedt har tidligere vært leder for stiftelsen Index i Stocholm.

Erling Bonnevie Hjort overtok som administrasjonsleder etter Helga Hyldmo Raanes fra 5. september. Administrasjonslederstillingen ble samtidig omgjort fra en åremålsstilling til en fast ansettelse. Hjort har utdannelse innen bygningsteknologi og økonomi. Han har bred erfaring

innen norske og internasjonale selskaper som blant annet megler, forretningsutvikler, hodejeger og leder.

Kunstnernes Hus har i 2011 hatt tilsammen 23 ansatte hvorav 12 har vært ansatt i ulike prosentstillinger, og 11 er ansatt på timebasis. Fire av de ansatte i 100 % stillinger, inkludert ledelsen.

Mats Stjernstedt, kunstnerisk leder 100%

Helga Hyldmo Ranes / Erling Bonnevie Hjort, administrasjonsleder 100%

Johanne Færevaaag Nome, informasjons- og kommunikasjons ansvarlig 100%

Jan Karl Schmidt, utstillingskordinator 100%

Ida Kierlulf, kurator Kunstnernes Hus 30% / prosjektkoordinator for W17 50%

Lisa Karlsson, prosjektkoordinator 60% (tom.31.12.11)

Line Halvorsen, (vikariat) / Marie Buskov, formidlingsansvarlig 50 %

Siri Ekker Svendsen, resepsjonsansvarlig 80 %

Lars Erik Svensson, monteringstekniker 40%